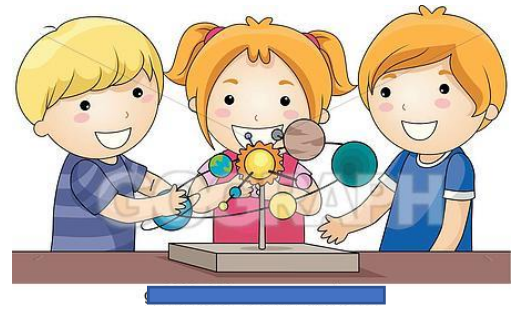

RAD DJECE NA PROJEKTU

Rad djece na projektu jedan je od oblika prirodnog, integriranog učenja djece.

Kako samo ime govori, rad djece na projektu treba biti samostalan rad djece koji neizravno i diskretno potiče odgojitelj. U radu na projektu djeca rukovođena vlastitim interesom biraju određenu temu koju tijekom određenog vremena dublje istražuju. Pri tome im odgojitelj pomaže pribavljanjem određenih resursa, poticanjem na razmišljanje i rješavanje problema kao i na raspravu s drugom djecom ili odgojiteljem.

Rad na projektu je i sklop različitih istraživačkih aktivnosti djece u kojima se uloga odgojitelja može opisati slično kao i u svim drugim istraživačkim aktivnostima djece. Odgojitelj djecu treba ponajprije dobro razumjeti, kako bi im mogao osigurati primjerenu i pravodobnu podršku, te time poticati prirodni tijek razvoja njihovih aktivnosti, kao i projekta u cijelosti. Pritom se može koristiti različitim strategijama promatranja djece i dokumentiranja njihovih aktivnosti kao podlogom svog uključivanja u projekt. Različita dokumentacija koja nastaje tijekom projekta ima mnoge namjene, a to su poticanje djece na raspravu, prisjećanje djece na važne trenutke i ključne događaje povezane s projektom, praćenje tijeka razvoja projekta pa do evaluacije i prezentacije zainteresiranim osobama (roditeljima, sustručnjacima, široj društvenoj sredini i dr.)

OSNOVNA NAČELA RADA NA PROJEKTU

- Tema projekta mora biti važna djetetu
- Dijete/djeca su inicijatori projekta
- Tema projekta može se širiti ili dijeliti
- Potrebno je uključiti i osobe izvan ustanove, osobito roditelje
- Korisno je organizirati posjete raznim mjestima
- Djeca preuzimaju što je više moguće raznovrsnih aktivnosti

ETAPE RADA NA PROJEKTU

- određivanje teme projekta
- određivanje cilja i zadaća projekta
- izrada plana projekta
- provođenje projekta
- vrednovanje postignuća

1. **Određivanje teme projekta:** – kao neposredni poticaj za rad na projektu uzima se bilo koji događaj ili situacija koji su pobudili dječju znatiželju i interes. Tema projekta mora biti važna djetetu.
2. **Određivanje cilja i zadaća projekta:** – odgojitelj određuje cilj, tj. ono što radom na projektu djeca moraju postići. Dobro je unaprijed razraditi još neke specifične zadatke koje djeca mogu ostvariti, a koji pridonose razvoju njihovih sposobnosti, vještina i znanja.
3. **Izrada plana projekta:** – izrađuje se u suradnji s djecom. Razgovorom ih se potiče na iznošenje što više ideja o tome kako mogu istražiti postavljeni problem, što sve mogu učiniti, tko im može pomoći izvan vrtića. Ne izrađuje se cjelokupni plan.
4. **Provođenje projekta:** – rad na projektu odvija se kroz razgovore i veliki broj različitih aktivnosti. Ključne dijelove razgovora i aktivnosti djece najbolje je planirati po danima, kao i način bilježenja aktivnosti. Nastoji se ostvariti plan, ali ga se stalno širi i bogati novim aktivnostima koje iniciraju djeca. Djeca mogu prekinuti neku aktivnost kada to požele.
5. **Vrednovanje postignuća:** – odgojitelj procjenjuje koliko je tema obrađena i da li je postignut postavljeni cilj. On mora o urađenoj porazgovarati i s djecom, te doznati i njihovu procjenu uspješnosti rada (što su naučili, koliko im je bilo zanimljivo, što im je bilo najteže, itd.).

ULOGA DJETETA U PROJEKTU

- Ima značajnu ulogu u planiranju, organiziranju, provođenju aktivnosti te vrednovanju učinjenog
- Otkriva put do informacija
- Traži izvor informacija
- Informaciju koristi

AKTIVNOSTI DJETETA TIJEKOM RADA NA PROJEKTU

- Skupljanje različitog materijala
- Istraživanje raznih stvari u vezi s temom
- Promatranje
- Identificiranje što više stvari i pojava na koje nailaze
- Klasificiranje – rad na projektu traži vještinu klasificiranja, bilo kao misaonu ili praktičnu aktivnost
- Bilježenje – pisanje, crtanje, slikanje, modeliranje, fotografiranje i sl.
- Objašnjenje – istraživačke aktivnosti zahtijevaju razna objašnjenja
- Vježbanje komunikacijskih vještina – postavljanje pitanja, slušanje drugih, prepričavanje i sl.

ULOGA ODGOJITELJA U PROJEKTU

- Odgojitelj koordinira sve elemente procesa učenja djeteta – dizajniranje prostornog okruženja, prikupljanje materijala, osmišljavanje aktivnosti i iskustava, način evaluacije, stvaranje cjelokupnog ozračja u vrtiću
- Ne daje djetetu tražene odgovore i potrebne informacije nego mu pomaže sagledati probleme, postaviti pitanja, tražiti i pronalaziti potrebne odgovore

PREDNOSTI OVAKVOG NAČINA UČENJA

- Djeca razvijaju svoje individualne sposobnosti učeći osobnom inicijativom, pitajući i istražujući te samostalno zaključujući
- Djeca imaju prigodu iznositi svoje tvrdnje, točne i netočne, neprestano pronalazeći putove ka rješenju
- Zajedno s djecom razmatraju se moguće posljedice koje bi se dogodile kada bi određena zamisao bila ostvarena, djeca predviđaju moguća rješenja i moguće posljedice
- Polazeći od razvojnih potreba djeteta i konkretnih uvjeta, projekt omogućuje djeci razvijanje interesa, donošenje neovisnih odluka, preciziranje ciljeva, pronalaženje izvora informacija
- Djeca imaju prigodu naučiti mnoštvo novih izraza, razvijati govornu komunikaciju i učiti se strpljenju pri razgovoru
- Moguće je pobuditi zanimanje roditelja za događanja u vrtiću i izravnije uključivanje u različite aktivnosti
- Kako djeca u projektnim aktivnostima doživljavaju neposredne izazove i rješavaju probleme, prerađuju ih i ugrađuju u simboličku igru i stvaralačko izražavanje.

Ako je postignuto poticajno ozračje u skupini i u vrtiću, ako je djeci na raspolaganju velik izbor materijala, aktivnosti i igara koje su im zanimljive, ako imaju mogućnosti izbora prostora pa čak i drugih odgojitelja i skupina, onda je moguć ovakav način rada – **rad na projektu**.

Gordana Patarčec, mag.paed.

LITERATURA:

Slunjski, E. (2001) Integrirani predškolski kurikulum: rad djece na projektima. Zagreb: Mali profesor.

Slunjski, E. (2012) Tragovima dječjih stopa. 1. izdanje. Zagreb: Profil.

Slunjski, E. i suradnici (2016) Izvan okvira 2 – promjena. 1. izdanje. Zagreb: Element